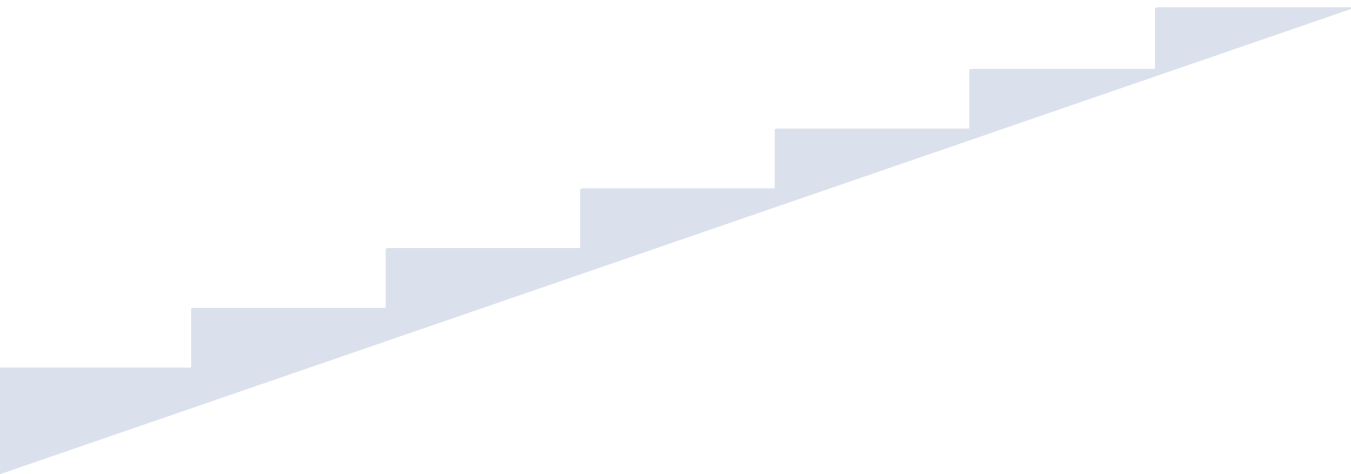

Qualis Granskningsrapport

Sjöstadskolans förskola Stockholm

Granskning genomförd i april 2013
av Gunilla Malmqvist och Yvonne Larsen
Q-Steps Kvalitetssäkring AB

Sammanfattning av rapporten – Sjöstadsskolans förskola

Sjöstadsskolans förskola är en kommunal förskola i Hammarby Sjöstad i Stockholm. Förskolan ingår som ett arbetslag i Sjöstadsskolan, som totalt har 770 barn/elever (förskola, förskoleklass, grundskola 1-9 år samt särskola). På förskolan går 80 barn, uppdelade på två avdelningar. Varje avdelning har två åldersindelade hemvister och ett större gemensamt rum, ”Havet”. 16 pedagoger arbetar på förskolan, sex förskollärare, sju barnskötare och tre resurser. Det finns en arbetslagsledare för förskolan och en gruppleddare på varje våningsplan. Lokalerna är moderna, ljusa och ändamålsenliga. Förskolans motto är ”En förskola - ett arbetslag”.

Förskolechef/biträdande rektor Maria Lissert leder förskolan sedan fyra år. Tillsammans med förskolans arbetslagsledare ingår hon i skolans operativa ledningsgrupp. Förskolechefen har administrativt stöd av skolans intendent och vaktmästaren servar förskolan. Sjöstadsskolan certifierades 2010 och förskolan har arbetat med Qualis i tre år. Vid denna första granskning, i april 2013, uppnår förskolan 77 poäng och blir certifierad enligt Qualis kvalitetssäkringssystem.

Engagemang, förtroende och ömsesidig respekt präglar förskolan. Pedagogerna stimulerar och utmanar varje barns utveckling och lärande. De pedagogiska miljöerna är väl genomtänkta, inbjudande, tillåtande och tillgängliga för barnen. En gång i veckan har varje pedagog ett barnmöte med sina ansvarsbarn, då verksamheten kan diskuteras. Barnens lärande och pedagogernas arbetssätt dokumenteras och utvärderas regelbundet i arbetslagen. Två självskattningar genomförs årligen och måluppfyllelsen relaterad till varje barn utvärderas två gånger per år genom GUF (Gemensam utveckling av de kommunala förskolorna på Södermalm). Föräldrarna involveras i utvärdering och förbättring av verksamheten. Organisationen är tydlig och ledarskapet tydligt och strategiskt vilket garanterar en god daglig verksamhet. Samtalsklimatet är öppet och förtroendefullt. Modern teknik används inom flera områden. Förskolan satsar på kompetensutveckling. Imagen är god och har förbättrats över tid.

Förskolan behöver vidareutveckla dokumentationen av varje barns lärprocesser så att de tydligare synliggörs för barnet och föräldrarna och barnens inflytande över arbetssättet behöver öka. Metoder för att varje barn ska bli än mer delaktig i dokumentationen av sitt eget lärande bör tas fram och tydliga planer för barnens utveckling i språk, kommunikation, matematik, naturvetenskap och teknik behöver utarbetas. Arbetslagen bör bli mer samspelade och ledningen måste konsekvent involvera all personal i det systematiska kvalitetsarbetet.

Sjöstadsskolans förskola - en kort presentation

Sjöstadsskolans förskola är en kommunal förskola i Hammarby Sjöstad i Stockholm. Hammarby Sjöstad är ett relativt nybyggt bostadsområde på gränsen mellan Nacka och Stockholm. Skolbyggnaden ser ut som ett bostadshus från gatan. Förskolan ingår som ett arbetslag i Sjöstadsskolan, som totalt har 770 barn/elever (förskola, förskoleklass, grundskola 1-9 år samt särskola). Skolan startade år 2006 och år 2009 flyttade förskolan in.

På förskolan går 80 barn, uppdelade i två avdelningar, Lilla Ankaret med barn i åldern 1-3 år och Stora Ankaret med barn i åldern 4-5 år. Avdelningarna finns på två våningsplan och varje avdelning har två åldersindelade hemvister och ett större gemensamt rum, ”Havet”. 16 pedagoger arbetar på förskolan, sex förskollärare, sex barnskötare, en vikarie och tre resurser. Lokalerna är

moderna, ljusa och ändamålsenliga. Förskolans motto är ”En förskola - ett arbetslag”. Förskolechef/biträdande rektor Maria Lissert leder förskolan sedan fyra år och hon har ett delegerat ansvar för förskoleverksamheten från skolans rektor. Tillsammans med förskolans arbetslagsledare ingår hon i skolans operativa ledningsgrupp. Förskolechefen har administrativt stöd av skolans intendent och vaktmästaren serverar förskolan. Lunchen lagas i skolans tillagningskök och de äldsta barnen äter i matsalen. Förskolan har en egen inhägnad gård, som är en del av den stora skolgården och Lumaparken ligger nära tillgänglig. Förskolan har öppet klockan 6.30 – 17.30.

Genomförande av arbetet med självvärdering och granskning

Förskolans alla arbetslag och ledningen har före vårt besök genomfört en självvärdering av Qualis kvalitetskriterier inom elva olika områden. Ledningen har lämnat en skriftlig redovisning av hur arbetet bedrivs inom de elva områdena samt vilka utvärderings- och förbättringsmetoder förskolan använder sig av. Ledningen har även kompletterat med planer och rapporter för att belysa förskolans kvalitet. Dessutom har kvantitativa tal redovisats inom kvalitetsområdena Organisation, Kompetens och Resursutnyttjande. Bland de utvärderingsmetoder som förskolan har använt är Qualis enkäter till barn över tre år, föräldrar och personal. Av förskolans 60 barn över tre år har 53 svarat vilket innebär 88 procents svarsfrekvens. Alla barnens föräldrar (en förälder/barn) har erbjudits att svara på föräldraenkäten. Enkäten har besvarats av 65 föräldrar av totalt 80 vilket innebär 81 procents svarsfrekvens. Av förskolans 16 personal har elva svarat alltså en svarsfrekvens på 69 procent. Vi har tagit del av allt material i god tid innan besöket.

Granskningen på plats har skett i form av att vi externa granskare har tillbringat en och en halv dag i förskolan. Vi har deltagit i verksamheten i båda avdelningarna och intervjuat grupper av ledning, personal och föräldrar. Nedan redovisas resultatet av arbetslagens och ledningens självvärdering. Längst till höger i tabellen redovisas den bedömning som vi granskare har gjort.

Tabell 1: Självvärdering och extern värdering

Kvalitetsområde	Självvärdering avdelningar En kolumn per arbetslag		Självvärdering förskolechef	Extern värdering granskare
	Lilla Ankaret	Stora Ankaret		
A. Utveckling och lärande	4	4	4	4
B. Trygghet och trivsel	4	6	6	5
C. Barns delaktighet i läroprocessen	3	4	4	3
D. Arbetssätt och pedagogroll	3	5	6	5
E. Föräldrainflytande	3	4	5	5
F. Organisation	4	4	5	4
G. Styrning och ledarskap	3	6	5	4
H. Kommunikation	3	4	4	4
I. Kompetens	4	6	6	4
J. Resursutnyttjande	3	7	7	4
K. Image	3	7	7	5

Verksamhetens kvalitet inom elva områden

Utveckling och lärande

Vi går in i ett stort rum med ljusa, låga möbler och skönt ljusinsläpp från gården. Det är avdelningens Hav. Lugn och stillsam aktivitet pågår. Lärandemiljön är öppen, innehållsrik och inbjudande (steg 1). De pedagogiska miljöerna i Havet och i hemvisterna är väl genomtänkta och sparsamt berikade med material, som finns framme och är tillgängligt. Vi ser pedagoger som bekräftar och stimulerar barnen. De är lyhörda för barnen och uppfattar deras önskningsar. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära utgör grunden för den pedagogiska verksamheten (steg 1). Vi granskare möter trygga barn som visar och berättar vad de kan, bokstäver och siffror. I barnenkätens påstående ”Jag får ofta visa vad jag lär mig” anser 75 procent av barnen att det stämmer helt, 19 procent att det stämmer och fem procent att det inte stämmer alls.

Alla pedagoger har fem till åtta barn ansvarsbarn, det är en metod för att följa upp och dokumentera varje barns allsidiga utveckling och lärande (steg 2). Det innebär ansvar för inskolning, utvecklingssamtal och barnens portfolio. Pedagogerna har barnmöten med sina ansvarsbarn en gång per vecka. Med de yngsta barnen kan barnmötet vara lässtund, lektund och att lära sig använda förskolans miljö. För de äldre barnen kan ett barnmöte vara att man diskuterar barnens idéer om verksamheten på förskolan. Pedagogerna dokumenterar barnmötena. Förskollärarna har ett uttalat särskilt ansvar för det pedagogiska arbetet helt enligt uppdraget i läroplanen (steg 2). Varje förskollärare har tre timmars planeringstid i veckan och ansvarar för avdelningens grundplanering, veckoplanering och dokumentation. Vid intervjun med ledningsgruppen berättar pedagogerna att förskollärarens särskilda ansvar märks vid de pedagogiska diskussionerna. Förskolan har tillgång till specialpedagogisk kompetens (steg 2) genom förskolans stödenhet inom Södermalms stadsdelsförvaltning. I enheten arbetar förskolepsykolog, tal- och specialpedagoger. När ett barn behöver extra stöd är det förskolechefen som ansöker om särskilda verksamhetsmedel. Ansökningarna görs en gång per termin och i ansökan beskriver pedagogerna utifrån handlingsplaner vilka åtgärder som gjorts och vilka resultat åtgärderna lett till (steg 1 och 2). Stödet kan också vara i form av handledning till pedagoger.

Barnen stimuleras och utmanas i sin sociala utveckling. (steg 3). Vi möts av barn med ett vårdat språk som talar om vad de känner, vad de vill och uttrycker hur de mår. På en hemvist pågår en väggdokumentation med bilder på barnen i olika känslouttryck. Pedagogerna berättar att man periodvis också arbetar med ”kompis-sol”, ett sätt att visa och prata om hur man är en bra kompis, vilket verifieras vid föräldraintervjun.

Förskolan arbetar aktivt med språk och kommunikationsutveckling, matematik, naturvetenskap och teknik (steg 3). Detta syns tydligt i personalenkäten där 54,5 procent instämmer helt och 45,5 procent instämmer till stor del i påståendet att förskolan har fokus på språk och kommunikation. I påståendet att förskolan har fokus på matematik och naturkunskap instämmer 9,1 procent helt, 72,7 procent till stor del och 18,2 procent till viss del. Språkutvecklingen stimuleras av att förskolan använder ”Före Bornholmsmodellen”, ett material för de yngre barnen på förskolan som möter deras lust och nyfikenhet på språket. Vi ser att barnen leker med olika bokstavsspel. Alla pedagoger har gått utbildning i ”Ute-matte”. På avdelningarna finns ljusbord för spännande lek och utforskning. Barnen har tillgång till olika byggmaterial som vi ser utnyttjas flitigt. Smartboarden med olika pedagogiska spel lockar och stimulerar barnen. Föräldrar berättar vid

intervjun att de upplever att pedagogerna har fokus på det enskilda barnet och att barnen lärt sig bokstäver och att mäta. Förskolan planerar, följer upp och utvecklar utbildningen kontinuerligt för att öka varje barns möjligheter till utveckling och lärande (steg 3). Varje avdelning har 1,5 timmes planeringstid varannan vecka. Den tiden används till utvärdering av veckan som gått, pågående aktiviteter och fortsatt planering. Förskolan arbetar med GUF, ett verktyg för uppföljning och utvärdering av hur väl verksamheten når målen med barns utveckling och lärande.

Tabellen visar föräldrarnas syn på utvecklingssamtalen och förskolans arbete med språk- och kommunikation, matematik, naturvetenskap och teknik.

Frågor i föräldraenkätenkät – 65 svar Andel svar i procent (minst tio svar)	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Utvecklingssamtalet bygger på dokumentation av mitt barns utveckling och lärande	47,7 %	24,6 %	13,8 %	0 %	13,8 %
Förskolan erbjuder en utvecklande verksamhet för mitt barn	61,5 %	30,8 %	7,7 %	0 %	0 %
I arbetet med barnens lärande har förskolan fokus på språk och kommunikation	41,5 %	41,5 %	6,2 %	1,5 %	9,2 %
I arbetet med barnens lärande har förskolan fokus på matematik och naturvetenskap	32,3 %	36,9 %	15,4 %	4,6 %	10,8 %

Pedagogerna stimulerar och utmanar varje barns utveckling och lärande (steg 4). Aktiviteter och lek genomförs i mindre grupper. Pedagogerna är nyfikna på barnens lärande och hjälper barnen förstå, minnas och få syn på sitt eget lärande genom bekräftelse och uppmuntran. Vi hör hur barnen uppmuntras att hjälpa och ta hjälp av varandra. Olika former av dokumentation och utvärdering används regelbundet för att följa upp barnens utveckling och lärande (steg 4), t.ex. bilder, skrivet material, observationsmallar, barnintervjuer och GUF. Föräldrintervjun och verksamhetsbesöken, verifierar att förskolan har fokus på språk och kommunikationer i alla situationer (steg 4).

När vi synar kriterierna på steg 5 ser vi att förskolan genom de pedagogiska miljöerna och pedagogernas arbets- och förhållningssätt har skapat ett klimat där barnen stimuleras att lära av varandra. Vi ser också att förskollärarna tar ett uttalat särskilt ansvar för att utveckla förskolans kvalitet men vi kan inte verifiera att förskolan lägger stor vikt vid miljö – och naturvårdsfrågor. På steg 6 krävs att förskolan följer en tydlig plan för varje barns språk – och kommunikationsutveckling samt en plan för att utveckla varje barns förståelse för matematik, naturvetenskap och teknik. Några sådana planer har vi inte tagit del av.

I självvärderingen placerar sig båda avdelningarna och ledningen på steg 4. Vi verifierar att förskolan uppfyller alla kriterierna på steg 1-4 och placerar förskolan på steg 4. För att komma vidare på Qualistrappan krävs att arbetet med miljö och naturvårdsfrågor lyfts fram (steg 5) och att tydliga planer för att utveckla barnens språk - och kommunikationsutveckling (se ovan) tas fram och följs.

Trygghet och trivsel

Vi knappar in öppningskoden i boxen utanför huvudentrén och kommer in i Sjöstadsskolans stora, ljusa entréhall med expedition och personalutrymmen till höger och matsal till vänster. På väggen i hallen finns en stor smartboard som presenterar Sjöstadsskolan alla verksamheter, av vilken Sjöstadsskolans förskola är en del. I matsalen pågår föräldrafika och vi möts av rektorn och förskolechefen som välkomnar oss.

Sjöstadsskolans förskola har ljusa, moderna lokaler med stora fönster mellan rummen, som gör lokalerna lätta att överskåda. Den fysiska miljön upplevs som trygg och säker (steg 1) med låsta dörrar ut mot trapphallen som är gemensam med skolan och förskolans inhägnade gård som är en del av den större skolgården. Skriftliga utrymningsplaner finns anslagna på avdelningarna. Förskolan har förankrade inskolningsmetoder och säkerhetsrutiner (steg 1). Inför inskolningen får föräldrarna det lilla häftet ”Sjöstadsskolans förskola – En förskola för framtiden”, där förskolan presenteras. Inskolningen varar i tre dagar och följs upp med ett samtal efter en månad. De föräldrar vi intervjuar är mycket nöjda med inskolningen. Vi granskare har också tagit del av ett antal säkerhetsrutiner för förskolan, t.ex. gällande öppning och stängning, brister i lokalerna och utflyktsrutiner.

Förskolan arbetar aktivt för att skapa ett klimat som präglas av trygghet och trivsel (steg 2). Vi möter en varm och trygg förskola med närvarande vuxna och nyfikna barn som tar för sig. Vid vårt besök ser vi ett par små konflikter som pedagogerna snabbt upptäcker och stoppar. Barnen är också nyfikna på oss vilket vittnar om att de är trygga på sin förskola. Redan vid inskolningen arbetar pedagogerna medvetet för att skapa ett gott förhållande till föräldrarna. Förskolan har ett förebyggande och dokumenterat arbete för att förhindra diskriminering och kränkande behandling (steg 2). Det finns en aktuell likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling. Två pedagoger, som genomgått en högskoleutbildning i jämställdhet, driver likabehandlingsfrågorna på förskolan. Pedagogerna har ett gemensamt förhållningssätt och bemötande, som genomsyrar hela verksamheten (steg 2). Vi uppfattar ett professionellt, vänligt välkomnande, öppet och närvarande förhållningssätt. Förskolechefen berättar att de arbetat mycket med det gemensamma förhållningssättet. Under intervjun med föräldrarna framkommer att de uppskattar pedagogerna förhållningssätt.

Nedanstående tabeller visar barnens och föräldrarnas syn på trygghet och trivsel.

Frågor i barnenkät - 53 svar	Stämmer helt	Stämmer	Stämmer inte alls
Andel svar i procent (minst tio svar)			
Jag tycker om att vara på förskolan	79,2 %	17 %	3,8 %
Jag är en bra kompis	86,8 %	9,4 %	3,8 %
Jag har någon att leka med på förskolan	79,2 %	17 %	3,8 %
Jag har roligt när jag leker med de andra barnen på förskolan	77,4 %	11,3 %	11,3 %

Frågor i föräldraskenket – 65 svar Andel svar i procent (minst tio svar)	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Mitt barn trivs på förskolan	76,9 %	18,5 %	4,6 %	0 %	0 %
Förskolan arbetar aktivt mot diskriminering och kränkande behandling	53,8 %	27,7 %	7,7 %	0 %	10,8 %
Personalen engagerar sig i mitt barn	70,8 %	23,1 %	6,2 %	0 %	0 %
Förskolan är välstädd	44,6 %	38,5 %	16,9 %	0 %	0 %
Förskolan har en stimulerande utemiljö	12,3 %	26,2 %	43,1 %	18,5 %	0 %

Vi noterar att nästan elva procent av föräldrarna inte vet att förskolan arbetar aktivt mot diskriminering och kränkande behandling, trots att föräldrarna får skriva på ett papper där de intygar att de läst Likabehandlingsplanen.

Engagemang präglar förskolan (steg 3). Pedagogernas förmåga att se barnen, bekräfta dem, lyssna på deras berättelser och synpunkter och delta i deras lekar visar deras engagemang. Glada, nyfikna barn och få konflikter vittnar också om engagemang. De pedagoger vi intervjuar trivs och är stolta över sin förskola. Förhållandet mellan pedagogerna samt mellan pedagoger och barn kännetecknas av förtroende och ömsesidig respekt (steg 3). Vi ser trygga barn, som vet att de får prova och kan klara mycket själva men också vet att de får hjälp om det behövs. Det förtroendefulla samtalsklimatet bekräftas av föräldrarna vid intervjun. Förskolan mäter och följer kontinuerligt upp barnens trygghet, trivsel och säkerhet (steg 3) vid barnmötena, genom enkäten, vid utvecklingssamtalen och de dagliga samtalen med föräldrarna.

Tabellen visar att personalens syn på trygghet och trivsel

Frågor i personalenkät – 11 svar Andel svar i procent (minst tio svar)	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Jag trivs på min arbetsplats	81,1 %	18,2 %	0 %	0 %	0 %
Barnen trivs på förskolan	81,8 %	18,2 %	0 %	0 %	0 %
Vi vuxna reagerar mot diskriminering och kränkande behandling bland och gentemot	63,6 %	36,4 %	0 %	0 %	0 %
Förhållandet mellan personal och barn kännetecknas av förtroende och ömsesidig respekt	27,3 %	72,7 %	0 %	0 %	0 %
I vår förskola har vi enats om gemensamma normer	63,6 %	27,3 %	9,1 %	0 %	0 %

Förskolan har förankrade metoder för att förhindra diskriminering och kränkande behandling (steg 4). Likabehandlingsplanen uppdateras årligen. Pedagogerna arbetar med att ta fram det positiva hos varje barn och synliggöra barnens kompetenser. Vid ett par tillfällen bevittnar vi konfliktlösning. En pojke kommer till pedagogen och säger med gråten i halsen att en annan pojke slog honom med en kaplastav. ”Vill du att jag ska komma och hjälpa dig?”, frågar pedagogen. Pojken nickar. Pedagoggen går in i byggrummet, sätter sig på huk i barnens nivå och låter båda

barnen berätta vad som hänt. Hon lyssnar uppmärksamt och ställer följdfrågor. Pojkarna deltar allvarligt i diskussionen och det syns att de är vana vid denna form av konflikthantering. Avslutningsvis frågar pedagogen ”Är det bra nu?” och båda pojkarna nickar och återgår till sin gemensamma bygglek. Förskolan har en dokumenterad gemensam värdegrund som synliggörs i det dagliga arbetet (steg 4). I den skriftliga redovisningen kan vi läsa att ”Vår värdegrund är att vara en förskola för framtiden med Barnet i fokus, Allas lika värde, Allas rätt till stöd och rätt att utvecklas i förskolan och Nolltolerans mot diskriminering”. Att förhållningssätten är det som beskrivs i värdegrunden kan vi verifiera och det styrks också vid vår intervju med föräldrarna. Vi anser dock att den skriftligt formulerade värdegrunden kan synliggöras tydligare på förskolan. Förskolan arbetar aktivt för att påverka och stimulera barnen att omfatta vårt samhälles grundläggande värderingar (steg 4) genom barnmöten som pedagogerna genomför med sina ansvarsbarn, genom att barnen uppmuntras till ett vårdat språk, till att sätta gränser och våga uttrycka sina känslor. I Verksamhetsberättelse för 2012 finns en uppföljning av målen. Ett av målen är ”Barnen visar grundläggande demokratiska värderingar”. Vi kan läsa att Sjöstadsskolans förskola uppfyllt nämndmålet som är 76 procent tillfullo eftersom förskolan når 82 procent.

Förskolan arbetar utifrån förankrade metoder för att varje barn ska utveckla förståelse för allas lika värde (steg 5), genom barnmöten och med kompisolen. Alla barn får talutrymme och både vuxna och barn lyssnar på varandra och barnen uppmuntras att hjälpa varandra. Förskolans metoder för att hantera konflikter och förhindra diskriminering och kränkande behandling utvärderas kontinuerligt (steg 5) vid avdelningsmöten, arbetsplatsträffar, genom Qualis-enkäten och vid uppföljning och utvärdering av Likabehandlingsplanen. För att nå steg 6 på Qualis-trappan ska varje barn ges utrymme att reflektera över etiska dilemman och livsfrågor i vardagen och att så sker kan vi inte verifiera.

I självvärderingen har ett arbetslag placerat förskolan på steg 4 i Qualis-trappan. Det andra arbetslaget och ledningen har placerat förskolan på steg 6. Vi anser att förskolan uppfyller alla kriterier på steg 1-5 på Qualis-trappan. Vi placerar förskolan på steg 5. För att nå steg 6 på trappan behöver varje barn reflektera över etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.

Barns delaktighet i lärprocessen

På den låga rumsavdelaren i havet står en bärbar dator och några barn samlas intresserat vid den. Pedagogen vänder sig särskilt till ett av barnen och säger: ”Åh vad roligt, tänk att du skickat en spännande länk på mejl till oss som vi kan titta på, tack”. Barnen lyssnar och den lilla gruppen andas förväntan. Barnet med ett rymdintresse har skickat en länk med en filmsnutt om rymden. Filmen startar och barnet berättar nöjd för sina kamrater som lyssnar intresserat. Pedagogen bekräftar honom, hans kunskap och intresse och ställer frågor som leder vidare i lärprocessen. Vi möts av en inbjudande lärandemiljö som är tillåtande, tillgänglig och tydlig och där barnen själva har möjlighet att välja vad de vill göra. Barnens intresse, förmågor och behov präglar den pedagogiska verksamhetens utformning (steg 1). Hemvisternas gemensamma hav är mötesplats för barn och pedagoger. Här finns en ateljé, en smartboard, en scen, ett ljusbord och bygghörnor och här pågår full aktivitet. Vi ser att lärandemiljön skapar goda förutsättningar för barnens delaktighet (steg 1). Vi granskare ser närvarande pedagogerna som bekräftar och stimulerar barnen.

Pedagogerna följer upp arbetet med barnens delaktighet (steg 2) bl.a. vid barnmöten. Vi ser protokoll från dessa möten i portfoliopärmarna. Uppföljning av delaktigheten sker även i utvecklingssamtalet med föräldern och genom att 4-5-åringar svarar på Qualis-enkäten. Barnen uppmuntras att göra egna val i sitt lärande (steg 2) i den fria leken och genom ” barnens val” då de med hjälp av bilder väljer aktivitet. Barnenkäten visar att barnen själva upplever att de ofta får välja vad de vill göra. 75,5 procent säger att det stämmer helt, 18,9 procent att det stämmer och 5,7 procent att det inte stämmer alls. I personalenkäten instämmer 90,9 procent av pedagogerna helt eller till stor del i påståendet ”Barnen är delaktiga i läroprocessen” och 9,1 procent instämmer till viss del.

I barnens portfoliopärm samlas dokument från barnets tid på förskolan. Pärmarna står lättillgängligt för barnen och pedagogerna berättar att barnen ibland tar fram dem, tittar i dem och visar sina kamrater. Barnen visar med glädje sina pärmar för oss granskare och berättar om bilderna. Vi ser många bilder på vad barnen varit med om och en del läroprocesser finns dokumenterade. På väggarna finns pedagogisk dokumentation. Alla förskollärare på förskolan har fått en egen Ipad och den ska vara ett verktyg för dokumentation av barnens läroprocesser. Resultatet i stadens brukarundersökning visar att 70 procent av föräldrarna anser att deras barns utveckling och lärande dokumenteras och följs upp. Resultatet i brukarundersökningen har förbättrats med 12 procent vilket visar att förskolan blivit bättre på att synliggöra barns läroprocesser. Vi anser att varje barns läroprocesser dokumenteras kontinuerligt och synliggörs för barnet och föräldrarna (steg 3) men detta arbete kan utvecklas. Det finns en tydlig koppling mellan utvecklingssamtalet och förskolans arbete med barnens utveckling och lärande (steg 3). I personalenkäten instämmer 27,3 procent helt i detta, 63,6 procent till stor del och 9,1 procent till viss del. Utvecklingssamtalen två gånger per år bygger på dokumentation t.ex. foton, text, intervjuer, ljud och barnets egna alster. För utvecklingssamtalet finns en gemensam mall med tydligt formulerat syfte, framtagen av Södermalms Stadsdelsförvaltning. Under utvecklingssamtalet berättar pedagogen om barnets utveckling och lärande och visar barnets pärm för att synliggöra för föräldrar och barn vad barnet lärt sig på förskolan. Barnen ges möjlighet att medverka i kvalitetsarbetet (steg 3) genom barnmöten, dagliga samtal och genom att 4-5 åringar svarar på Qualis-enkäten. På samlingar utvärderar barn och pedagoger hur dagen/aktiviteten har varit och bestämmer vad som ska ske framöver.

Varje barn stimuleras att reflektera över sitt lärande (steg 4) genom arbetet med portfoliopärmen och den pedagogiska dokumentationen på väggarna och vi ser och hör pedagoger som ständigt reflekterar med barnet i nuet. Alla femåringar har barnledda utvecklingssamtal inför övergången till förskoleklass. Det innebär att de tillsammans med pedagogen går igenom sin pärm i förväg och planerar mötet med föräldrarna. Att se pedagoger och barn i samspel under verksamhetsbesöken och höra dem berätta verifierar för oss granskare att barnen stimuleras att reflektera över sitt lärande. I arbetet med det gemensamma temat ”Barnet och Sjöstaden” utgår pedagogerna från barnets ålder, intresse och förutsättningar. Pedagogerna utmanar barnen, ställer frågor, lyssnar och spinner vidare. Ett besök i en park, blir ett arbete med pinnar, som blir ett arbete med träd. Genom att pedagogerna utvärderar och förändrar miljöer och material efter barnens preferenser får de också ett inflytande över verksamhetens innehåll. Vi kan verifiera att barnen har ett reellt inflytande över verksamhetens innehåll (steg 4) men för att fullt uppnå steg 4 krävs också ett inflytande över arbetssättet.

Vid intervjun berättar pedagogerna att barnen är delaktiga i dokumentationen av sitt lärande (steg 5) genom pedagogisk dokumentation och i barnens portfoliopärmar. På vår fråga om vad de själva tycker att de behöver utveckla och förbättra svarar pedagogerna den pedagogiska dokumentationen och att arbetet med portfoliopärmen behöver utvärderas och utvecklas. Även förskolechefen anser att lärprocesser bör synliggöras bättre utifrån uppdraget.

En avdelning placerar förskolan på steg 3 i självvärderingen och en avdelning samt förskolchef på steg 4. Vi placerar förskolan på steg 3 men förskolan behöver arbeta med att utveckla hur barnens lärprocesser än mer ska synliggöras. För att nå steg 4 på Qualis-trappan fullt ut behöver barnen få ett större inflytande även över arbetssättet. För att nå steg 5 behöver även barnen bli delaktiga i dokumentationen av sitt lärande utvecklas.

Arbetsätt och pedagogroll

Det är lätt att se att leken ligger till grund för allt lärande (steg 1). Redan halv nio den andra dagen vi besöker förskolan är det full aktivitet på barnen, några barn bygger med lego, andra bygger en tåg bana, några skriver brev och målar, några klär ut sig, andra ritar skelett vid ljusbordet.

Arbetsätt och pedagogroll präglas av variation och flexibilitet (steg 1). Vi ser hur pedagogerna låter barnen ta ansvar och göra sina egna val både genom att välja aktiviteter, grupper och i den fria leken. När ett nytt barn kommer in i en befintlig grupp uppmärksammas det och välkomnas. Barnen gör utflykter varje vecka och leker ute på gården varje dag. När barngrupperna förändras, genom att nya inskolningar ska göras och en del barn ska flytta upp en trappa, följer personalen med barnen.

Kreativitet och skapande präglar arbetsätt och lärande (steg 2). Under vårt besök ser vi barn som är involverade i olika aktiviteter i organiserade självvalda grupper och under fri lek. Vi ser barnen ha rörelselekar till musik, spela bokstavsspel och Memory på smartboarden, bygga ett skelett efter en bild i byggrummet, måla av en fullriggare, ha språksamling med mera. Att pedagogerna stimulerar och utmanar barnen i att utveckla självständighet och tillit till sin egen förmåga (steg 2) ser vi många exempel på. Att ge barnen en bild av ett skelett som de ska efterlikna genom att bygga med klossar eller en fullriggare att måla av är en rejäl utmaning. Barnen griper sig tryggt an utmaningarna och genomför uppgifterna. I den skriftliga dokumentationen kan vi läsa att genom att arbeta med barnen i små grupper lär de sig använda den pedagogiska miljön så att de självständigt kan göra sina val samt att barnen uppmuntras att hjälpa och lära av varandra, vilket vi också kan bekräfta efter vårt besök. Pedagogerna dokumenterar och omprövar regelbundet arbetsätt och arbetsformer (steg 2). På arbetslagsmöten, planeringsdagar och kvällskonferenser diskuteras gjorda observationer och dokumentationer. I Verksamhetsplanen för 2013 beskrivs arbetsättet inom varje målområde och i Verksamhetsberättelsen analyseras resultaten.

Det står klart för oss granskare efter platsbesöket att verksamheten är rolig, stimulerande och lärorik för alla barn (steg 3) och att barnen uppmuntras till många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik samt dans och drama (steg 3). Arbetsätt och arbetsformer dokumenteras och utvärderas regelbundet i arbetslagen (steg 3) vid veckoplanering och under planeringsdagar, genom Qualis´ självskattning, genom Utbildningsförvaltningens självvärderingsunderlag ”Kvalitetskriterier för förskolas verksamhet 2013” och inte minst vid utvärderingen av målen genom GUF. Detta styrks av dokument vi tagit del av och svaren i personalenkäten där 89,9

procent av pedagogerna instämmer helt (9,1 procent) och till stor del (81,8 procent) i påståendet "Våra arbetssätt och arbetsformer stimulerar och utmanar varje barns utveckling och lärande". 9,1 procent instämmer till viss del. I påståendet "Vi utvärderar arbetssätt och arbetsformer regelbundet i arbetslagen" instämmer 18,2 procent helt och 81,8 procent till stor del.

Pedagogerna utmanar barnen att pröva olika lösningar av egna och andras problem (steg 4) genom att vara medaktörer i barnens lek. Vid bokstavsleken på smartboarden lyckas ett barn inte riktigt flytta bokstaven dit den ska, men de andra barnen hejar på henne när hon är på rätt väg och hjälper henne så småningom, till allas glädje, att forma ordet KATT. Pedagogerna använder gemensamma former för dokumentation av den pedagogiska verksamheten (steg 4) i barnens pärmar, i den digitala fotoramen och foton på väggarna. Utvärderingar bidrar till undervisningens och den pedagogiska verksamhetens utveckling (steg 4). I utvärderingsmaterialet GUF utvärderas nio olika områden, t.ex. Demokratiska värderingar, Matematik och Barns inflytande. Inom varje område finns fyra eller fem påståenden att ta ställning till utifrån varje barn. Sedan gör arbetslaget en GUF-uppföljning med reflektionsfrågor utifrån vad de sett när GUF:en genomfördes. Nästa steg är att arbetslaget formulerar utvecklingsområden i Verksamhetsutvecklingsplanen (VUP). Vid årets slut skriver förskolechefen en Verksamhetsberättelse där förbättringsområdena följs upp.

En samsyn kring kunskapsbegreppet och kunskapsutveckling präglar pedagogernas arbete med barnens lärande (steg 5). Arbetet med Learning Study har lett till diskussioner om vad undervisning är och en gemensam definition har formulerats, "Undervisning är en planerad och förberedd lärsituation där pedagogen medvetet ställer frågor och lyssnar på barnen". Pedagogerna reflekterar regelbundet över sin egen roll i relation till barnens utveckling och lärande (steg 5). "Det gör vi ju ständigt", säger en pedagog spontant vid intervjun. Vid intervjun uttrycker pedagogerna att de har lätt för att tala med varandra i arbetslaget och att de kan fråga varandra "Hur gick det där?" eller beskriva en situation och få feedback. Olika arbetssätt och arbetsformer utvärderas och jämförs med varandra för att ta reda på vilka arbetssätt som har bäst effekt för såväl barngruppen som varje barn (steg 5). Detta sker vid utvärdering av Nämndmålen i Verksamhetsberättelsen. Pedagogerna deltar också i olika tvärgruppen, t.ex. Learning Study med skolans personal. En förskollärare deltar i en lärgrupp tillsammans med de kommunala förskolorna på Södermalm och arbetslagsledaren ingår i Stadsdelsförvaltningens utvecklingsgrupp. För att nå steg 6 på Qualis-trappan krävs en tydlig progression i förskolans arbetssätt utifrån varje barns förutsättningar och att det finns kan vi inte verifiera efter vår granskning.

Vid självvärderingen är det stor spridning inom detta område. Ett arbetslag har placerat förskolan på steg 3, ett arbetslag på steg 5 och ledningen på steg 6. Vi frågar både pedagogerna och ledningsgruppen varför Lilla Ankaret placerat sig så lågt inom flera kvalitetsområden. Svaret vi får är att de många inskolningarna av nya barn på Lilla Ankaret tagit mycket tid och kraft. Dessutom har det tagit tid att lära känna varandra ordentligt i den nya personalgruppen. Vår tolkning är att pedagogerna prioriterat barngruppen och inte orkat/hunnit genomlysa de olika kriterierna tillräckligt väl. Vi bedömer att förskolan uppfyller kriterierna på steg 1-5. Vi placerar förskolan på steg 5. För att nå steg 6 behöver förskolan hitta metoder för att visa på progressionen i arbetssättet utifrån varje barns förutsättningar.

Föräldrainflytande

”Vår förskola har duktiga pedagoger, de bryr sig om mitt barn och vi trivs. De fångar det som intresserar barnen och utvecklar det. De har viljan att förbättra och barnen får vara med och bestämma.” Så beskriver en förälder förskolans verksamhet i intervjun och intygar att föräldrarna känner till förskolans uppdrag och hur verksamheten bedrivs (steg 1). När barnet ska börja på förskolan skickas en samtalsinbjudan till föräldern. I den skriftliga redovisningen kan vi läsa att introduktionssamtalet är det första steget för att skapa en tillitsfull relation mellan pedagoger och föräldrar (steg 1).

Föräldrarna är välkomna att vara med i verksamheten och pedagogerna har olika sätt att uppmuntra föräldrarna att engagerade i verksamheten (steg 2). Ett exempel är sommaruppgiften, då barnen får en uppgift med sig hem som kräver föräldrarnas engagemang. Detta förklarar en mobil bestående av olika plastdelar från nappar, flaskkorkar och annat udda föremål. Pedagogen berättar att mobilen är ett resultat av 2012 års sommaruppgift, att samla plast. Vid intervjun uttrycker föräldrarna att de vet att pedagogerna vill att de ska engagera sig i verksamheten. I uppföljningssamtalet efter inskolningen och på föräldramöte och föräldrafika följer pedagogerna upp på vilket sätt föräldrarna vill engagera sig i verksamheten (steg 2). Genom att årligen svara på enkäter i stadens brukarundersökning och Qualis-enkäten ges föräldrarna möjlighet att delta i kvalitetsarbetet (steg 2). I entrén finns också en ”Föräldrarnas Leantavla”, en whiteboardtavla med information, plats för synpunkter och blanketter för klagomål. Allt som skrivs på tavlan tas upp på personalens tavelmöte en gång i veckan och personalen berättar att de alltid försöker att hitta lösningar på föräldrarnas önskemål och återkopplar till föräldrarna. I personalenkäten instämmer 63,7 procent av pedagogerna helt eller till stor del i påståendet ”Jag uppmuntrar föräldrar att engagera sig i förskolans verksamhet”, 36,3 procent instämmer till viss del.

Förskolan samverkar med föräldrarna kring barnens utveckling och lärande (steg 3). Föräldrarna informeras om barnets dag på förskolan och de får insyn i sitt barns vardag på förskolan genom bilder, foton och berättelser som dokumenteras runt om på förskolan och på anslagstavlor i tamburen. Förskolan skriver och berättar på sin blogg. Stadens brukarundersökning visar att 89 procent av föräldrarna känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter. De är nöjda med utvecklingssamtalen och med det förberedelsematerial som de får hem inför samtalet. Förskolan följer upp föräldrarnas inflytande (steg 3) genom Qualis-enkäten och stadens brukarundersökning. Föräldrarådet är för närvarande vilande på grund av svagt intresse från föräldragruppen. Föräldrarna berättar vid intervjun att de är nöjda med verksamheten och ser idag inte syftet med föräldraråd. De känner att de får tillräcklig information. Vi bedömer att förskolan har forum för samråd med föräldrarna (steg 3) och detta bekräftas vid intervjun med pedagogerna som känner och tror att föräldrarna är nöjda, får information och kan påverka om de vill.

Metoder för att göra föräldrarna delaktiga i barnens utveckling utvärderas och utvecklas kontinuerligt (steg 4). Leantavlan och utvärderingsmetoden ”Two stars and a wish” är exempel på nyligen utvecklade metoder. (Läs mer under steg 2 och 5). Föräldrarna bjuds in till Öppet hus och föräldrafika. Förskolan har föräldramöten och utvecklingssamtal två gånger per år. På föräldramöten delges verksamhetsplanen och resultat från de olika enkätundersökningarna. Förskolan redogör för sina utvecklingsområden och årets kommande arbete. Pedagogerna berättar om de pedagogiska miljöerna och visar material samt informerar om fortbildning och studiebesök.

Förskolan involverar föräldrarna i utvärderingen och förbättringen av verksamheten (steg 5) på flera sätt. De kan svara på enkäter och lämna synpunkter med förslag på förbättringar på Lean-tavlan. Under detta år har alla föräldramöten avslutas med ”Two stars and one wish” vilket innebär att föräldrarna skriver två stjärnor och en önskan som personalen sedan svarar på skriftligt. Pedagogerna berättar att nästan alla önskemål har kunnat tillgodose. Trots att en del föräldrar endast instämmer till viss del eller inte alls eller inte vet i påståendena nedan anser vi att föräldrarna har möjlighet att vara med och påverka - men de måste också ta chansen.

Tabellen visar föräldrarnas syn på möjligheterna till påverkan och delaktighet.

Frågor i föräldraenkätenkät – 65 svar Andel svar i procent (minst tio svar)	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Jag får vara med och påverka hur förskolan arbetar med mitt barns utveckling och lärande	24,6 %	33,8%	30,8 %	4,6 %	6,2 %
Jag har möjlighet att vara delaktig i förskolans utvärdering och förbättring av verksamheten	32,3 %	33,8 %	27,7 %	1,5 %	4,6 %

I självvärderingen har en avdelning placerat förskolan på steg 3, en avdelning på steg 4 och ledningen på steg 5. Vi placerar förskolan på steg 5 då vi sett och fått exempel på att förskolan uppfyller kriterierna inom steg 1-5. För att nå högre på Qualis-trappan behöver förskolan arbeta med och hitta former för föräldrarnas inflytande över hur förskolans verksamhet utformas för att nå målen (steg 6), samt utveckla nya former för föräldrainflytande med utgångspunkt i forskning och beprövad erfarenhet (steg 7).

Organisation

På förskolan går 80 barn uppdelade i två avdelningar, Lilla Ankaret med barn i åldern 1-3 år och Stora Ankaret med barn i åldern 4-5 år. Avdelningarna finns på två våningsplan och varje avdelning har två åldersindelade hemvister och ett större gemensamt rum, ”Havet”. Sexton pedagoger arbetar på förskolan, sex förskollärare (en förskollärartjänst är just nu vakant och under rekrytering), sju barnskötare och tre resurser. Det finns en arbetslagsledare med 25 procents nedsättning i tjänsten och en gruppleddare på varje avdelning. Förskolechef/biträdande rektor Maria Lissert leder förskolan sedan fyra år. Lunchen lagas i skolans tillagningskök och de större barnen på förskolan äter i matsalen medan de mindre barnen äter på sin avdelning. De större barnen på förskolan använder skolgården, gymnastiksalen och musiksalen ibland. Vid öppning och stängning samarbetar förskolan mellan avdelningarna och med fritidshemmet. Förskolechefen har administrativt stöd av skolans intendent och vaktmästare. Vi anser att förskolans organisation har en tydlig struktur (steg 1).

Nedanstående tabell visar att Sjästadsskolans förskola har mindre sjukfrånvaro, lägre andel barn under tre år och färre inskrivna barn per årsarbetare än genomsnittet i både Södermalms Stadsdelsförvaltning och i hela riket.

Tabell 2: Sjukfrånvaro, andel barn 0-3 år och antal inskrivna barn per årsarbetare.

Kvalitetsområde Organisation	Sjöstadsskolans förskola 2011	Genomsnitt i Södermalms Stadsdelsförvalt- ning 2011	Genomsnitt i riket år 2011 enligt SKL*/Skolverket
Total sjukfrånvaro per år	4,12 %	6,3%	5,1 %
Andel barn 0-3 år	26,5 %	circa 60 %	55 %
Antal inskrivna barn per årsarbetare	4,7 %	4,9 %	5,3

*Sveriges Kommuner
och Landsting

Förskolan är organiserad i grupper efter barnens behov och intressen (steg 2). Avdelningarna och hemvisterna har barn i åldershomogena grupper och barnen delas ofta in i mindre grupper. Vid barnmötena arbetar varje pedagog med sina ansvarsbarn. När barnen väljer aktivitet efter intresse bildas små grupper och vi ser också att olika flexibla grupper bildas under den fria leken.

Förskolechefen har metoder för att följa upp organisationen (steg 2). Förskolans ledningsgrupp, som består av förskolechefen, arbetslagsledaren och de två gruppledarna, träffas en gång per månad. I den skriftliga redovisningen kan vi läsa att då säkerställs att alla arbetar mot målen och en omfördelning av resurserna kan göras vid behov. Just nu pågår ett arbete med att planera hösten då fler små barn kommer att börja. Avdelningarna har haft möjlighet att komma med förslag på organisation och förslagen sammanställs av ledningsgruppen.

Förskolan har ett väl fungerande beslutssystem samt utformade och förankrade uppdrag på flera nivåer (steg 3). ”Vi fattar beslut tillsammans”, säger pedagogerna vid intervjun. Skolledningen ansvarar för hela skolans utveckling och arbetslagsledarna ansvarar för arbetslagets utveckling. Förskolan har utformade och förankrade uppdrag på flera nivåer (steg 3). Vid vårt besök kan vi se att ansvarsfördelningen för det dagliga arbetet på förskolan fungerar utmärkt. Arbetslagsledaren och de två gruppledarna har tillsammans med ledningsgruppen ett övergripande ansvar för att verksamheten flyter på och utvecklas. Förskolan har tre utvecklingsgrupper med olika ansvarsområden, Pedagogisk miljö ute och inne, Organisation och Projekt. En förskollärare är Learning Study handledare och IT-ansvarig, en är hälsocoach, en handledare för lärarstudenter och ett barnsäkerhetsombud. Förskolan har en effektiv mötesstruktur som stödjer dialog (steg 3). Alla möten förbereds och dokumenteras väl. Förskolan använder sig av ”Lean-metoden”. Vid intervjun beskriver pedagogerna metoden som ett sätt att effektivisera och hitta tidstjuvar, ha system för olika saker och ordning och reda. Samtalsklimatet är öppet och dialogen ständigt närvarande.

Efter vårt besök kan vi intyga att förskolan med sina två arbetslag, två gruppledare och en arbetslagsledare har en väl fungerande organisation i arbetslag och ledning som garanterar en god daglig verksamhet (steg 4). Föräldrarna vi intervjuar är mycket nöjda med den dagliga verksamheten och föräldraenkäten visar att 81,5 procent instämmer helt (49,2 procent) och till stor del (32,3 procent) i påståendet ”Förskolan har en väl fungerande organisation”. 12,3 procent instämmer till viss del, 1,5 procent instämmer inte alls och 4,5 procent vet ej. Förskolan utvärderar kontinuerligt sin organisation och mötesstruktur (steg 4) genom enkäter, vid tavelmöten, veckomöten, månadsmöten, dagliga samtal och i ledningsgruppen.

Arbetslagen tar fullt ansvar för och följer upp varje barns utveckling och lärande (steg 5) genom utvecklingssamtalen, GUF och Verksamhetsutvecklingsplanen. Detta bekräftas av de föräldrar vi intervjuar. Endast två tredjedelar av pedagogerna har besvarat personalenkäten (se tabell nedan).

Tre av de elva som svarat instämmer endast till viss del i påståendet ”Mitt arbetslag fungerar väl” och två av elva instämmer till viss del eller inte alls i ”I mitt arbetslag har vi förmåga att prioritera och fördela arbetsuppgifter”. Vi kan inte helt verifiera att arbetslagen prioriterar och fördelar arbetsuppgifter (steg 5) fullt ut, vilket också krävs för steg 5.

Tabellen pedagogernas syn på förskolan organisation.

Frågor i personalenkät – 11 svar	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Andel svar i procent (minst tio svar)					
Förskolan har en bra mötesstruktur	63,3 %	36,4 %	0 %	0 %	0 %
Förskolan har en väl fungerande organisation	54,5 %	45,5 %	0 %	0 %	0 %
Mitt arbetslag fungerar väl	27,3 %	45,5 %	27,3 %	0 %	0 %
I mitt arbetslag har vi förmåga att prioritera och fördela arbetsuppgifter	18,2 %	63,6 %	9,1 %	9,1 %	0 %
Jag är förtrogen med vem som fattar beslut och har ansvar i alla delar av verksamheten	81,8 %	18,2 %	0 %	0 %	0 %

Vi anser att förskolan har en organisation som stödjer utveckling och som utvecklas med sitt uppdrag (steg 6). År 2009, när förskolan flyttade in i skolan, bestod den av elva avdelningar. Förskolebarnen växte upp och under några år fick förskolan successivt minska sin verksamhet för att ge plats för skolan. Det var en turbulent tid med mycket oro berättar personal, föräldrar och ledning vid intervjuerna. Nu har organisationen stabiliserats

I självvärderingen har båda arbetslagen placerat förskolan på steg 4 och ledningen på steg 5. Vår granskning visar att förskolan uppfyller kriterierna på steg 1-4 och steg 6. Vi placerar förskolan på steg 4. Enkätsvaren som gäller det egna arbetslagen är splittrade. Förskolan behöver arbeta med att alla i arbetslagen prioriterar och fördelar arbetsuppgifter och att alla upplever att arbetslagen fungerar väl. Det kommer med all sannolikhet att göra det lättare att uppfylla visionen ”En förskola - ett arbetslag”.

Styrning och ledarskap

I förskolans Verksamhetsplan för 2013 ”En förskola för framtiden – en förskola i världsklass” finns åtaganden inom varje område i förskolans läroplan. Förskolan har egna prioriterade verksamhetsmål utifrån de nationella målen (steg 1). På en anslagstavla i personalrummet finns förskolans egna utvecklingsområden för år 2013 väl synligt: ”Att utveckla barns sociala förmåga, barnen tar initiativ och eget ansvar, att föräldrar får veta vad förskolan gör för att stödja barns utveckling, att barnen har möjlighet att undersöka och utforska matematik och naturvetenskap”. Personalen känner till förskolans egna prioriterade verksamhetsmål (steg 1). Förskolan har arbetat i tre år med Qualis som verktyg och har påbörjat och kommit en bit med sitt kvalitetsarbete (steg 1).

Föräldrarna känner till förskolans prioriterade verksamhetsmål (steg 2). På höstens föräldramöte informerar ledning och pedagoger om förskolans åtaganden och utvecklingsområden. I föräldrantervjun råder dock en viss tveksamhet om hur väl de känner till förskolans prioriterade verksamhetsmål och föräldraenkäten visar att 29 procent instämmer helt, 40 procent instämmer till

stor del, 22 procent instämmer till viss del i påståendet ”Jag känner till förskolans mål”. Sex procent instämmer inte alls och tre procent svarar att de inte vet. Förskolan dokumenterar och utvärderar sina egna prioriterade verksamhetsmål i förskolans Verksamhetsplan och Verksamhetsberättelse (steg 2). Alla pedagoger är delaktiga i arbetet och förväntas läsa hela planen och ge synpunkter på den. Vi upplever att förskolan har ett öppet och tillgängligt ledarskap på alla nivåer (steg 2) med förskolechefen, en avdelningsledare och två gruppleddare. Det är formaliserat i tydliga uppdrag som kommunicerats till alla, vilket bekräftas i personalenkäten. Organisationen bygger på att alla tar ansvar för olika ansvarsområden som är tydligt fördelade. Förskolan har ett ledarskap på alla nivåer som skapar förståelse och delaktighet (steg 3). Ledningsgruppens ansvar är att utveckla den pedagogiska verksamheten samt inspirera och handleda kollegorna i det förskolans utvecklingsarbete. Förskolechefen ser till att förskolan kontinuerligt planerar, följer upp och utvecklar utbildningen (steg 3). Förskolechefen har det övergripande ansvaret för förskolan och det innebär styrning, utveckling och uppföljning av förskolans verksamhet, ekonomi och personal. Förskolechefen ser till att skapa tid för pedagogerna till utvärdering och analys av resultatet. Om detta berättar pedagogerna vid intervjun och i personalenkäten instämmer 72,7 procent helt i att ”Förskolans ledning driver aktivt förskolans utveckling” och 27,3 procent instämmer till stor del.

Det finns fungerande mål och utvärdering på alla nivåer som ligger till grund för fortsatt utveckling (steg 4). Utifrån GUF gör pedagogerna en analys och reflektion av resultatet och använder då ett dokument med reflektionsfrågor. Därefter gör de en verksamhetsutvecklingsplan, VUP. Förskolan följer upp och utvärderar resultat från Qualis-enkäten och Stockholms stads brukarundersökning. Vi ser ett ledarskap som är tydligt och strategiskt på alla nivåer (steg 4). Det finns en tydlig planering för förskolans möten i en terminsplan och ett årshjul som överskådligt visar återkommande möten och ständigt pågående arbeten. Ledningen berättar vid intervjun att nuvarande arbetslagsledares roll ska förändras och att en pedagogisk ledare ska tillsättas. Det finns en medveten strategi för att utveckla ledningsorganisationen och den tilltänkta pedagogiska ledaren finns i förskolan så det kan ske ett successivt överlämnande. Pedagogerna berättar vid intervjun att de ingår i interna nätverk och tvärgrupper inom förskolan och med skolan samt externt med andra förskolor där får de möjlighet att pröva sina erfarenheter och jämföra med andras (steg 4).

Pedagogerna berättar också vid intervjun att de får stimulans och uppmuntran av förskolechefen till variation i arbetet med genomförandet av förskolans mål (steg 5). Förskolechefen sätter tydliga mål och ser förskolan som ”En förskola - ett arbetslag”. Vid behov går det alltid att få kompetensutveckling. Det finns ett tydligt ledarskap för lärande i alla delar av verksamheten (steg 5).

Spridning av kompetenser lyfts fram och det finns en tilltro till ”det goda exemplet makt”. Det sker bl.a. genom gruppdiskussioner, litteraturstudier och samverkan i nätverk. Pedagoger som deltagit i en föreläsning eller varit på kurs måste delge kollegor innehållet i utbildningen på arbetsplatsträffar. Förskolan satsar på kompetensutveckling och de olika uppdrag pedagogerna har i ansvarsgrupper speglar deras kompetenser och intressen. Efter verksamhetsbesöket och inläst material ser vi granskare att det på förskolan skett och sker ett systematiskt arbete med mål och utvärderingar. De gemensamma analyserna leder till förbättringar och i förskolans ”Handlingsplan för kompetensutveckling” beskrivs det systematiska kvalitetsarbetet på ett tydligt sätt. Förskolan använder sig av Qualis och resultatet av förskolans utveckling mäts med enkäter. Trots detta visar

svaren i personalenkäten att inte alla pedagoger är väl insatta i eller delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet (steg 5). Alla hade inte fått Qualis-enkäten och endast 69 procent har svarat.

I självvärderingen är spridningen mycket stor mellan arbetslagen. Ett arbetslag har placerat förskolan på steg 3, ett arbetslag på steg 6 och ledningen på steg 5. Vi placerar förskolan på steg 4. För att nå steg 5 måste alla pedagoger konsekvent involveras i det systematiska kvalitetsarbetet.

Kommunikation

Information ges vid inträffade händelser och uppkomna behov (steg 1) genom den dagliga kontakten med föräldrarna vid lämning och hämtning, genom föräldrarnas Leantavla, genom anslag i hallen och på bloggen, vilket föräldrarna bekräftar under intervjun. Förskolan har skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen (steg 1). På föräldrarnas Leantavla finns en ruta för synpunkter och där hänger också blanketter för klagomålshantering. På hemsidan finns information som beskriver klagomålshantering.

Förskolan har metoder för att sprida information, kunskaper och erfarenheter (steg 2). Varje vecka skriver pedagogerna om verksamheten i skolans blogg och genom möten i hallarna, genom Leantavlan, utvecklingssamtal och föräldramöten sprids information till föräldrarna. Tavelmötena, gruppleddarmöten och ledningsgruppsmöten bidrar till god informationsspridning inom personalgruppen. På arbetsplatsträffar delger pedagogerna varandra erfarenheter och kunskaper från kompetensutveckling. Förskolan har etablerade rutiner för att samarbeta med berörda skolor (steg 2). Vi har tagit del av dokumentet ”Riktlinjer för övergången från förskola till förskoleklass, som beskriver rutinerna under året.

Föräldrarna får god och kontinuerlig information som berör deras barn (steg 3) genom dagliga möten i hallen, vid utvecklingssamtal och föräldramöten, genom bloggen och förskolans egen App. Detta verifieras i föräldraenkäten där 55,4 procent instämmer helt i påståendet ” Jag får god och kontinuerlig information om vad som händer på förskolan”. 32,3 procent instämmer till stor del och 10,8 procent till viss del. Vid intervjun säger föräldrarna att de är lätt att ta upp eventuella problem runt barnen med pedagogerna. Det interna och externa samtalsklimatet är öppet och förtroendefullt (steg 3). Vid vårt besök och vid intervjuerna uppfattar vi att samtalsklimatet är öppet mellan pedagogerna, mellan pedagogerna och barnen, mellan barnen samt mellan pedagogerna och föräldrarna. Vi ser dock i tabellen nedan att två av elva pedagoger bara instämmer till viss del i påståendet ”Vi som arbetar på förskolan har en förtroendefull kommunikation”.

Enkäten visar personalens syn på kunskapspridning och kommunikation.

Frågor i personalenkät – 11 svar	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Andel svar i procent (minst tio svar)					
Förskolan har metoder för att sprida information, kunskaper och erfarenheter	45,5 %	54,5 %	0 %	0 %	0 %
Vi som arbetar på förskolan har en förtroendefull kommunikation	18,2 %	63,6 %	18,2 %	0 %	0 %
Vi har en etablerad kommunikation med socialtjänst, myndigheter och närsamhället i övrigt	27,3 %	18,2 %	27,3 %	0 %	27,3 %

Vi anser att modern teknik används för att förbättra service och kommunikation intern och extern (steg 4). I föräldraenkäten instämmer 73,8 procent helt i påståendet att förskolan använder modern teknik används för att informera om verksamheten. En grupp barn arbetar med smartboarden, alla förskollärare har en Ipad, gemensamma dokument förvaras på webben, i bloggen berättar pedagogerna om verksamheten och på webben kan föräldrar ansöka om förskoleplats.

Förskolan har en pedagogisk samverkan med grundskolan (steg 4). Förskolan ingår i skolans operativa ledningsgrupp och närheten till skolans personal gör det lätt att samverka. Förskolan mötesordning har inspirerat skolan och en gemensam Learning Study grupp planerar och utvärderar läroprojekt. För att nå steg 5 krävs att förskolan har en etablerad kommunikation med socialtjänsten och myndigheter, vilket vi inte kan verifiera. Även personalenkäten ovan visar att den kommunikationen behöver utvecklas.

I självvärderingen har en avdelning placerat förskolan på steg 3. Den andra avdelningen och ledningen har placerat förskolan på steg 4. Vi placerar förskolan på steg 4. För att komma vidare i Qualis-trappan behöver förskolan utveckla en etablerad kommunikation med socialtjänsten och myndigheter.

Kompetens

Alla pedagoger vi möter utstrålar kompetens och professionalism, i arbetet med barnen och i mötet med varandra, föräldrarna och oss granskare. Detta intygas i föräldraintervjun då en förälder beskriver pedagogerna så här: ”Vår förskola har duktiga pedagoger, de bryr sig om mitt barn och vi trivs. De fångar det som intresserar barnen och utvecklar det. De har viljan att förbättra och barnen får vara med och bestämma”. Förskolan har en hög andel medarbetare med utbildning för barn (steg 1). Alla tillsvidareanställda på förskola har någon form av pedagogisk utbildning och förskolan har över tid satsat på att utbilda medarbetare som saknat utbildning för arbete med barn till barnskötare och barnskötare till förskollärare. Förskolan har en plan för introduktion av nyanställda (steg 1) som vi tagit del av.

Kompetensutvecklingen är kopplad till individernas och verksamhetens behov (steg 2). Förskolans genomförda kompetensutvecklingsinsatser utvärderas inför framtagande av ny verksamhetsberättelse och nya utvecklingsområden tas fram utifrån uppnådda resultat. I medarbetarsamtalet skrivs en individuell kompetensutvecklingsplan. All kompetensutveckling utgår från förskolans åtaganden, Stockholms stads utvecklingsområden och medarbetarnas behov och intressen. Personalenkäten nedan verifierar detta.

Frågor i personalenkät – 11 svar	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Andel svar i procent (minst tio svar)					
Kompetensutveckling har hög prioritet i vår förskola	45,5 %	54,5 %	0 %	0 %	0 %
Kompetensutvecklingen utgår ifrån förskolans, arbetslagens och individens behov	63,6 %	36,4 %	0 %	0 %	0 %
Det finns en plan för min kompetensutveckling	72,7 %	27,3 %	0 %	0 %	0 %

Förskolan har gemensamma och individuella kompetensutvecklingsplaner (steg 3). I skriften ”Handlingsplan för kompetensutveckling för personal på Sjöstadskolans förskola ” finns en tydlig långsiktig plan för hela förskolan, år 2011-2014 samt en sammanställning över de individuella utbildningsplanerna för år 2013. Förskolan avsätter goda resurser för kompetensutveckling (steg 3). I de kvantitativa talen anges att det till varje medarbetare avsätts 1 500 kr och förutom detta har förskolan 30 000 kr i en gemensam pott för fortbildning. Det finns möjlighet för arbetslag eller personal som vill utveckla verksamheten att söka 10 000 kr i projektbidrag från skolans gemensamma ”överskottspott”.

Uppföljning och tillämpning av genomförd kompetensutveckling görs regelbundet (steg 4). Vid intervjun med pedagogerna får vi veta att kompetensutveckling som berör hela skolans verksamhet redovisas på gemensamma möten med hela skolan. Genomförda insatserna följs upp regelbundet då den enskilda fortbildningen presenteras genom föreläsningar eller seminarium på pedagogträffar eller för arbetslaget.

Tabell 3: Andel medarbetare med pedagogisk högskoleexamen och andel medarbetare med annan utbildning för arbete med barn.

Kvalitetsområde Kompetens	Sjöstadens förskola 2011	Genomsnitt i Södermalms Stadsdelsförvaltning	Genomsnitt i riket år 2011 enligt Skolverket
Andel medarbetare med pedagogisk Högskoleexamen	45,3 %	39,7 %	54 %
Andel medarbetare med annan utbildning för arbete med barn	39,7 %	44,5 %	41 %

Tabellen visar att andelen medarbetare med pedagogisk högskoleexamen 2011 är lägre än i riket men högre än snittet i Södermalms stadsdelsförvaltning. Förskolechefens bedömning är att förskolan trots allt har en hög andel medarbetare med pedagogisk högskoleutbildning i förhållande till stadsdelsförvaltningen. Tabellen visar också att andelen medarbetare med annan utbildning för arbete med barn är lägre än både riket och stadsdelen. Sjöstadskolans förskola arbetar enligt en ” En förskola – ett arbetslag” det innebär att pedagogerna följer barnen när de byter avdelning. På det viset skapas en god kontinuitet i bemanning (steg 4). Detta beskrivs i intervjuerna med personal och föräldrar som positivt och en framgångsfaktor för trygghet och kontinuitet för barnen. Pedagogerna ges möjlighet att, inför varje höst när omorganisering ska ske, komma med synpunkter och förslag på ny organisation.

Kompetensutvecklingen är grundad på utvärderingar med koppling till förskolans långsiktiga mål (steg 5). Kompetensutvecklingsinsatserna utgår tydligt från förskolans uppdrag och utvärderas i arbetslagen och sammanställs i den operativa ledningsgruppen. Förskolan tillämpar framgångsrika metoder för att rekrytera personal på kort och på lång sikt (steg 5). Vid rekrytering görs en utförlig kompetensbeskrivning i annonsen utifrån den kompetens som behövs för att bäst komplettera arbetslaget. Förskolechefen berättar att det till den nu utannonserade förskollärartjänsten inte finns tillräckligt bra sökunderlag och att tjänsten kommer att utannonseras på nytt i väntan på rätt sökande. Förskolan annonserar och informerar på hemsidan om vakanta tjänster. De deltar i rekryteringsdagar och genom kontakter på lärosäten bevakas möjligheter att hitta medarbetare med

rätt kompetens. Förskolan är en VFU (verksamhetsförlagd utbildning) förskola och genom att ta emot lärarstudenter skapas ett kontaktnät och ett rykte som attraktiv förskola och arbetsplats.

En avdelning har placerat förskolan på steg 4 och den andra avdelningen och ledningen på steg 6. Förskolan har inte en hög andel med pedagogiskt högskoleutbildad personal (steg 4) jämfört med riket men uppfyller förutom detta alla kriterier inom stegen 1-5. Vi gör en samlad bedömning och placerar förskolan på steg 4. För att komma vidare på Qualis-trappan behöver förskolan öka andelen medarbetare med pedagogisk högskoleexamen samt än mer knyta an till forskningsresultat och beprövad erfarenhet samt fortsätta utveckla olika karriärvägar för pedagogerna.

Resursutnyttjande

Tabell 4: Kostnader och nettoresultat

Kvalitetsområde Resursutnyttjande	Sjöstadsskolans förskola 2011	Genomsnitt i Södermalms Stadsdelsförvaltn 2011	Genomsnitt i riket år 2011 enligt Skolverket
Totalkostnad per barn	-----	137 074 kr (0-3 år) 115 070 kr (4-5 år)	122 300 kr
Totalkostnad exklusive lokaler	101 577 kr	Uppgift saknas	105 000 kr
Personalkostnadens andel	89 %	Uppgift saknas	73,5 %
Nettoresultat vid senaste bokslut	-55 000 kr	-----	-----

Tabellen visar att totalkostnader per barn exklusive lokaler är något lägre än i riket men personalkostnadens andel av budgeten är högre än genomsnittet i riket. Detta kan bero på att lokalhyra inte är inräknad i förskolans budget. Södermalms Stadsdelsförvaltning betalar hyra, lokaldriftskostnader, el, vatten och värme för alla kommunala förskolor och vi har inte kunnat få någon uppgift om den kostnaden. Förskolan har gemensam budget med skolan men redovisar och bär sina egna kostnader. Ekonomisk uppföljning görs, av löpande intäkter och kostnader (steg 1), regelbundet varje månad med stöd av rapporter från intendenten.

Förskolans totala budget per år är cirka åtta miljoner kronor. 2012 års bokslut slutade på minus 55 000 kr. Enligt intendentens prognos ska 2013 sluta på ett nollresultat. Förskolans underskott har täckts av en fond, som bildats av tidigare överskott för hela Sjöstadsskolans verksamhet. Vi förstår att den kraftiga minskningen av förskoleplatser, som skett under några år och som inneburit omplacering av personal, har kostat pengar. Detta beskrivs också i den skriftliga dokumentationen. Vi ser att ekonomin nu går åt rätt håll och väljer utifrån att tidigare underskott har balanserats av Sjöstadsskolans fond att bedöma att förskolans har en budget i balans (steg 2). Prognoser görs i relation till budget och utfall (steg 2) varje månad enligt utbildningsförvaltningens rutiner, då intäkter och kostnader stäms av mot budget och en prognos för helåret tas fram.

Förskolan har metoder för att skapa delaktighet i ekonomin (steg 3). ”Pedagogerna informeras om budgeten på arbetsplatsträffar och varje arbetslag ansvarar för pengar till pedagogiskt material”, berättar ledningsgruppen. Förskolans resursfördelning är anpassad till barnens behov av utveckling och stöd (steg 3). Förskolans ansöker hos Stadsdelsnämnden om extra resurser för barn i behov av särskilt stöd och har under det senaste året fått cirka 550 000 kr i verksamhetsstöd. Vid ledningsgruppsmötena kan resurserna omfördelas vid behov. Förskolechefen säkerställer att stöd

och resurser finns för det systematiska kvalitetsarbetet (steg 3) genom att tid avsätts för självvärdering, dokumentation och uppföljning. Kompetensutvecklingen är också en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Vi har sett och hört att metoder för resurshandling utvecklas på flera nivåer (steg 4) bland annat genom samarbetet med skolan runt lokaler, administration, maten, öppning och stängning, Learning Study och viss fortbildning. Förskolan utnyttjar den kompetens som finns i personalgruppen. Att tid avsätts för återkommande diskussioner om kvalitetssäkring av utbildningen dvs. innehåll och arbetsätt (steg 4) kan vi verifiera. Diskussionerna förs på avdelningsmöten och arbetsplatsträffar.

För att nå steg 5 på Qualis-trappan krävs att effektivt resursutnyttjande tillämpas i alla delar av verksamheten och det kan vi inte verifiera. Vi ser och hör att förskolan har ett effektivt resursutnyttjande i många delar men i personalenkäten instämmer 82 procent helt eller delvis i påståendet ”Jag känner till hur förskolan utnyttjar sina resurser” och 18 procent av pedagoger svarar att de instämmer till viss del eller inte vet. Dessutom saknas svaren från 31 procent av pedagogerna.

I självvärderingen är spridningen mycket stor. Ett arbetslag har placerat förskolan på steg 3 och det andra arbetslaget och ledningen har placerat förskolan på steg 7. Vi placerar förskolan på steg 4. För att nå högre steg på Qualis-trappan behöver förskolan ha en budget i total balans och alla medarbetare måste involveras i ett effektivt resursutnyttjande.

Image

När förskolan flyttade in i skolan år 2009, bestod den av elva avdelningar. Vartefter förskolebarnen växte upp fick förskolan minska sin organisation för att ge plats för skolan. Det var en turbulent tid med mycket oro, vikarier och en budget i obalans som gav en negativ påverkan på image. När organisationen stabiliserats följde en positiv utveckling. Detta berättar personal, föräldrar och ledning vid intervjuerna. Förskolans image har utvecklats över tid och ett arbete görs för att påverka den (steg 1). Det sker bl.a. genom aktiva diskussioner i personalgruppen om förhållningssätt gentemot barn och föräldrar. I skapandet av image fokuseras på barnens tillhörighet till den lilla gruppen, hemvisten, och visionen ” En förskola - ett arbetslag”.

Förskolans olika verksamheter bidrar till förskolans image (steg 2). Image påverkas på ett positivt sätt av att finnas med i ett större sammanhang tillsammans med skolan och dess verksamheter. Föräldrar och personal berättar om barnens trygghet när de börjar skolan. Genom Stockholms stads årliga brukarundersökning, arbete med Qualis och föräldramöten följer förskolan upp hur de egna insatserna påverkat image (steg 2).

Förskolan har flera metoder för att informera om sin verksamhet och marknadsföra sig själv (steg 3). Förskolan använder IT i dialog med föräldrar genom att det finns en hemsida med blogg och personalen skriver veckobrev/blogg varje vecka. Det finns också en gratis App att ladda ner för iPhones och smartphones, där föräldrar kan gå in och få information om förskolan. Enligt personalen har förskolan en god image och ett gott rykte i Sjöstaden. I personalenkäten instämmer

90,9 procent helt i påståendet ”Vår förskola har ett gott rykte” och 9,1 procent instämmer till stor del.

Vid föräldraintervjun anser alla föräldrar att förskolan har en god image på så sätt att verksamheten är bra och trygg för barnen. Det är en modern förskola och pedagogerna är utvecklingsbenägna. Enkätsvaren visar dock att nästan 14 procent inte vet om förskolan har ett gott rykte.

Frågor i föräldraenkäten – 65 svar	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Andel svar i procent (minst tio svar)					
Förskolan har ett gott rykte	61,5 %	18,5 %	6,2 %	0 %	13,8 %
Jag kan rekommendera mina vänner att placera sina barn i vår förskola	67,7 %	20 %	6,2 %	1,5 %	4,6 %
Totalt sett är jag nöjd med mitt barns förskola	67,7 %	27,7 %	4,6 %	0 %	0 %

Vi bedömer att svaren i föräldraenkäten och personalenkäten verifierar det som framkommer vid intervjuerna. Förskolans image speglar den faktiska verksamheten (steg 3).

Förskolan har metoder för att kontinuerligt utvärdera och förbättra sin image (steg 4). Förskolans förbättringsarbete sker med Leanmetoden. Vid introduktionssamtalet informeras föräldrarna om förskolans synpunkts- och klagomålshantering. Förskolan utvärderar resultat från Qualisenkäten och stadens brukarundersökning. Verksamhetsberättelsen för år 2012 redovisar ett förbättrat resultat inom alla åtaganden och områden sedan år 2010 både i förskoleundersökning och i Qualisenkäter. I den skriftliga redovisningen tolkas det goda resultatet av ledningen som att förskolan klarat sitt uppdrag utifrån läroplanen och att imagen faktiskt speglar förskolans förmåga att genomföra det nationella uppdraget (steg 4). Vi instämmer i den bedömningen.

Förskolan har en god image (steg 5). Det är för närvarande kö och i området är förskolan känd för att nå goda resultat (steg 5). En personal berättar vid intervjun att ”Det är en förskola där man vill sätta sina barn”. Detta verifieras i enkät svar och i intervjuer med föräldrar och pedagoger. För att nå steg 5 fullt ut krävs att förskolan är känd för att nå goda resultat utifrån sina förutsättningar. Det innebär att förskolan ska nå de högre stegen i Qualis tre första kvalitetsområden. Förskolan når steg 4 i Utveckling och lärande, steg 5 i Trygghet och trivsel samt steg 3 i Barns delaktighet i läroprocessen. När förskolan når högre steg i det tredje kvalitetsområdet är kriteriet uppfyllt helt.

Några av föräldrarna vid intervjun har längre erfarenhet av förskolan eftersom de har nu det äldre barnet i skolan. De berättar att imagen har stabiliserats och förbättrats över tid (steg 6) och det säger även pedagogerna och ledningen vid intervjuerna.

I självvärderingen är spridningen stor. Ett arbetslag placerar förskolan på steg 3 och det andra arbetslaget och ledningen placerar förskolan på steg 7. Vi ser att förskolan uppfyller kriterierna på steg 1-4, delvis steg 5 och steg 6. Vi gör en samlad bedömning och placerar förskolan på steg 5. För att nå högre steg behöver förskolan tydligare synliggöra barnens läroprocesser och därigenom nå steg 4 fullt ut inom kvalitetsområdet Barns delaktighet i läroprocessen.

Slutomdöme

Sjöstadsskolans förskola präglas av ett gemensamt förhållningssätt med lyhörda, närvarande pedagoger, ordning och reda samt nöjda föräldrar, glada barn och engagerad personal. Verksamheten utvärderas kontinuerligt och nya prioriterade mål formuleras. Samtalsklimatet är öppet och förtroendefullt och modern teknik används dagligen. Sjöstadsskolans förskola har hög kvalitet och uppnår totalt 77 poäng vid sin första Qualisgranskning och blir certifierad enligt Qualis kvalitetssäkringssystem där kravet är minst 60 poäng totalt och lägst steg 3 inom alla kvalitetsområden.

Förskolans starkaste områden, som är viktiga att tillvarata och fortsätta att utveckla, är följande:

- Trygghet och trivsel: Engagemang och ett gemensamt förhållningssätt präglat av förtroende och ömsesidig respekt skapar en trygg förskola.
- Arbetsätt och pedagogroll: Pedagogerna är ständigt närvarande i barnens lek och arbete. De är lyhörda för barnen, uppfattar deras intressen och önskningsar och därigenom stimulerar och utmanar pedagogerna varje barns utveckling och lärande. Pedagogerna genomför barnmöten med sina ansvarsbarn varje vecka.
- Föräldrainsflytande: Förskolan har god samverkan med föräldrarna kring barnen. Föräldrarna anser att de får tillräcklig information och att pedagogerna är lyhörda för deras önskemål. Föräldrarna involveras i utvärdering och förbättring av verksamheten.
- Kompetens: Kompetensutveckling prioriteras och det finns en tydlig koppling till förskolans långsiktiga utveckling.
- Image: Förskolan når goda resultat och har en god image som förbättrats över tid. Både föräldrar och pedagoger är nöjda med förskolan.

De områden förskolan behöver förbättra är främst:

- Utveckling och lärande: Förskolan behöver utveckla och tydliggöra arbetet med miljö och naturvårdsfrågor samt ta fram tydliga planer för barnens utveckling i språk, kommunikation, matematik, naturvetenskap och teknik.
- Barns delaktighet i lärprocessen: Dokumentationen av varje barns lärprocesser behöver vidareutvecklas så att lärprocesserna ännu tydligare synliggörs för barnet och föräldrarna. Barnens inflytande över arbetssättet behöver utvecklas och förskolan behöver hitta metoder för att varje barn ska bli än mer delaktig i dokumentationen av sitt eget lärande.
- Organisation: Arbetslagen behöver bli mer samspelta så att alla pedagoger anser att arbetslagen fungerar väl och att de gemensamt prioriterar och fördelar arbetsuppgifter. Om detta lyckas kommer troligen även bedömningarna i Qualis' självvärdering att närma sig varandra.
- Styrning och ledarskap: Ledningen behöver konsekvent involvera alla pedagoger och implementera det systematiska kvalitetsarbetet i hela organisationen samt utveckla strategier för att koppla forskningsrön och beprövad erfarenhet till förskolans mål och långsiktiga kvalitetsutveckling.

Slutligen vill vi tacka för det fina underlaget vi fick före platsbesöket. Vi vill också tacka för det varma och professionella bemötandet vi fick under vårt besök och önska förskolan lycka till med det fortsatta kvalitetsarbetet.

Nyköping och Finspång 2013-06-04

Gunilla Malmqvist

Yvonne Larsen

Bilaga: Sammanställning av poäng

Qualis poängmatris förskola

Förskola	Sjöstadsskolans förskola
-----------------	--------------------------

	Kvalitetsområden	Faktor	Steg							Poäng
			1	2	3	4	5	6	7	
A	Utveckling och lärande	3				x				12
B	Trygghet och trivsel	2						x		10
C	Delaktighet i lärprocessen	2			x					6
D	Arbetsätt och pedagogroll	2						x		10
E	Föräldrainflytande	2						x		10
F	Organisation	1				x				4
G	Styrning och ledarskap	2				x				8
H	Kommunikation	1				x				4
I	Kompetens	1				x				4
J	Resursutnyttjande	1				x				4
K	Image	1						x		5

Poängsammanställning		Villkor
Sjöstadsskolans förskola	77	
Certifiering - lägst	60	Alla kvalitetsområden steg 3 eller högre
Maxpoäng	126	